

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO IN PROSTOR

Langusova ulica 4, 1535 Ljubljana

T: 01 478 80 00
F: 01 478 81 39
E: gp.mzp@gov.si
www.mzp.gov.si

Številka: 007-132/2012/18-00721209
Ljubljana, dne 17. 5. 2012
EVA 2012-2430-0020
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE Gp.gs@gov.si
ZADEVA: Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o cestah – NOVO GRADIVO - predlog za obravnavo
1. Predlog sklepov vlade: Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10- ZUKN in 8/12) je Vlada Republike Slovenije na ..... seji dne ..... sprejela naslednji <p style="text-align: center;">SKLEP:</p> <p>Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o cestah (EVA 2012-2430-0020) ter ga pošlje v obravnavo in sprejem Državnemu zboru Republike Slovenije po nujnem zakonodajnem postopku.</p> <p>Številka: Datum:</p> <p style="text-align: right;">Dr. Božo Predalič GENERALNI SEKRETAR</p> <p>PREJMEJO: - ministrstva in vladne službe</p> <p>V VEDNOST - Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo - Urad Vlade Republike Slovenije za komuniciranje</p> <p>PRILOGE: - Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o cestah z obrazložitvijo</p>
2.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- Boštjan Rigler, v.d. generalnega direktorja Direktorata za infrastrukturo
- Dean Herenda, sekretar
- mag. Anita Goršek, sekretarka

2.b Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu Državnega zbora:

- Zvone Černač, minister
- dr. Igor Šalamun, državni sekretar
- Boštjan Rigler, v.d. generalnega direktorja Direktorata za infrastrukturo
- Dean Herenda, sekretar
- mag. Anita Goršek, sekretarka

DA / NE

3. Gradivo se sme objaviti na svetovnem spletu:

4.a Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem oziroma skrajšanem postopku v Državnem zboru RS z obrazložitvijo razlogov:

Vlada Republike Slovenije predlaga Državnemu zboru, da predlog zakona obravnava po nujnem postopku, da se preprečijo težko popravljive posledice za delovanje države. S predlogom zakona se v slovenski pravni red prenašajo določbe Direktive 2010/40/ES, rok za njen prenos pa je potekel že 27. februarja 2012. Evropska komisija je na Stalno predstavništvo Republike Slovenije posredovala uradni opomin zaradi nenotifikacije nacionalnih predpisov za prenos predmetne direktive, ki ga je le-to prejelo dne 22. 3. 2012. Evropska Komisija Republiko Slovenijo poziva, da v roku 2 mesecev od prejema opomina posreduje odgovor glede implementacije direktive v nacionalni pravni red. Po prejemu odgovora lahko Komisija poda obrazloženo mnenje.

Če Republika Slovenija tudi po obrazloženem mnenju ukrepov ne bi sprejela, ji lahko Sodišče Evropske unije v skladu s 260. členom PDEU naloži plačilo pavšalnega zneska oziroma denarne kazni.

4.b Predlog za skrajšanje poslovnih rokov z obrazložitvijo razlogov:

Predlagani zakon je treba čim prej poslati v zakonodajni postopek, zato predlagamo, da ga Vlada obravnava na svoji prvi seji po prejemu gradiva, torej na seji dne 24. 5. 2012.

5. Kratek povzetek gradiva

S predlogom zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o cestah se v notranji pravni red prenaša Direktiva 2010/40/EU o okviru za uvajanje inteligentnih prometnih sistemov v cestnem prometu in za njihove vmesnike do drugih vrst prevoza. Zakon vsebuje tudi nekatere manj pomembne, vendar nujne, izboljšave sedanje ureditve na področju cest, ki v praksi ovirajo nekatere postopke gradnje in upravljanja cestne infrastrukture.

6. Presoja posledic

a)	na javnofinančna sredstva v višini, večji od 40 000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA / NE
b)	na usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA / NE
c)	administrativne posledice	DA / NE
č)	na gospodarstvo, posebej na mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	DA / NE
d)	na okolje, kar vključuje tudi prostorske in varstvene vidike	DA / NE
e)	na socialno področje	DA / NE

f)

na dokumenta razvojnega načrtovanja:

DA / NE

- na nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja,
- na razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna
- na razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic, višjih od 40 000 EUR

/samo, če izbere DA pod točko 6a)/

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu

	Tekoče leto (t)	t+1	t+2	t+3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) obveznosti za druga javna finančna sredstva				

II. Finančne posledice za državni proračun**II.a. Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:**

Ime proračunskega uporabnika	Šifra ukrepa, projekta/Naziv ukrepa, projekta	Šifra PP /Naziv PP	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1
SKUPAJ:				

II.b. Manjkajoče pravice porabe se bodo zagotovile s prerazporeditvijo iz:

Ime proračunskega uporabnika	Šifra ukrepa, projekta/Naziv ukrepa, projekta	Šifra PP /Naziv PP	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1
SKUPAJ:				

II.c. Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov oz. povečanih odhodkov proračuna:

Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1
SKUPAJ:		

/OBRAZLOŽITEV:**I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu**

V povezavi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):

- prihodkov državnega proračuna in/ali občinskih proračunov
- odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih/projektih sprejetih proračunov
- obveznosti za druga javno finančna sredstva (ostali viri), ki niso načrtovani na ukrepih/projektih sprejetih proračunov

II. Finančne posledice, ki so načrtovane za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

- **II.a. Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:**

Navede se proračunski uporabnik, ki financira projekt oz. ukrep; projekt oziroma ukrep, skozi katerega se bodo realizirali cilji vladnega gradiva ter proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b.). V primeru uvrstitve novega projekta oziroma ukrepa v Načrt razvojnih programov se navede:

- proračunskega uporabnika, ki bo financiral nov projekt oziroma ukrep;
- projekt oziroma ukrep, skozi katerega se bodo realizirali cilji vladnega gradiva ter
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, ki bodo financirale nov projekt oziroma ukrep je potrebno izpolniti tudi točko II.b., saj je za nov projekt oziroma ukrep možno zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo iz proračunskih postavk, ki financirajo že sprejete oz. veljavne projekte in ukrepe.

- **II.b. Manjkajoče pravice porabe se bodo zagotovile s prerazporeditvijo iz:**

Navede se proračunskega uporabnika, sprejete (veljavne) ukrepe oziroma projekte, ki jih proračunski uporabnik izvaja ter proračunske postavke pripadajoče navedenemu proračunskemu uporabniku in so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov, in iz katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti na obstoječih projektih oziroma ukrepih in/ali novih projektih oziroma ukrepih navedenimi v točki II.a.

- **II.c. Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov oz. povečanih odhodkov proračuna:**

V kolikor se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili na načine določene v točkah II.a. in II.b. je možno povečanje odhodkov in izdatkov proračuna na podlagi določil zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. iz naslova priliva namenskih sredstev EU). Ukrepanje v primeru zmanjšanja prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna./

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic, nižjih od 40 000 EUR

Predlog zakona ne bo imel novih finančnih posledic.

8. Predstavitev sodelovanja javnosti

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja

DA / NE

Predlagana ureditev nima negativnih učinkov na širšo javnost.

9. Predstavitev medresorskega usklajevanja

/Gradivo je bilo poslano v medresorsko usklajevanje:

- Ministrstvu za finance
- Službi vlade za zakonodajo
- Ministrstvu za pravosodje in javno upravo
- Ministrstvu za obrambo
- Ministrstvu za notranje zadeve
- Uradu Informacijske pooblaščenke

/Datum pošiljanja: 20. 1. 2012; 19. 4. 2012

/Gradivo je usklajeno:

v celoti / v pretežni meri / delno

Bistvena odprta vprašanja:

- ...

Priložiti mnenja organov, s katerimi gradivo ni usklajeno/

10. Gradivo je lektorirano

DA / NE

11. Zahteva predlagatelja za		
a)	obravnavo neusklajenega gradiva	DA / NE
b)	za nujnost obravnave	DA / NE
c)	obravnavo gradiva brez sodelovanja javnosti	DA / NE
12. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti		DA / NE
13. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade		DA / NE
14. Gradivo je pripravljeno na podlagi sklepa vlade št. ... z dne ...		
		Zvone Černač MINISTER

PRILOGA: jedro gradiva

Številka:
Ljubljana,

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10-ZUKN in 8/12) je Vlada Republike Slovenije na svoji ..... seji dne ..... pod točko .....sprejela naslednji

SKLEP

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o cestah (EVA: 2012-2430-0020) ter ga pošlje v obravnavo in sprejem Državnemu zboru Republike Slovenije po nujnem zakonodajnem postopku.

dr. Božo PREDALIČ
GENERALNI SEKRETAR

PREJMEJO:

- vsa ministrstva in vladne službe

ZAKON
O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O CESTAH

I UVOD

1 OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJETJE PREDLOGA ZAKONA

1.1 Obstoječa ureditev

I.

Predlagane spremembe in dopolnitve Zakona o cestah (Uradni list RS, št. 109/10) se pretežno nanašajo na dve vsebinski področji:

1. prenos Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2010/40/EU z dne 7. julija 2010 o okviru za uvajanje inteligentnih prometnih sistemov v cestnem prometu in za njihove vmesnike do drugih vrst prevoza v slovenski pravni red;
2. druge manjše spremembe zakona, za katere se je na podlagi njegovega dosedanjega izvajanja izkazalo, da so potrebne.

Področje inteligentnih prometnih sistemov, ki se prenaša z direktivo 2010/40 EU, do zdaj ni bilo pravno urejeno. Navedena direktiva prinaša okvir za uvajanje inteligentnih prometnih sistemov v cestnem prometu z vmesniki do drugih vrst prevoza.

Direktiva je začela veljati 27. avgusta 2010. V skladu s prvim odstavkom 18. člena direktive morajo države članice sprejeti pravne in upravne predpise, ki so nujni za njeno izvajanje.

S tem predlogom sprememb in dopolnitev zakona naj bi direktivo uvedli v slovenski pravni red in ustvarili okvir za uvajanje inteligentnih prometnih sistemov (ITS) v Republiki Sloveniji.

Direktiva pooblašča Evropsko komisijo, da izda specifikacije kot delegirane pravne akte. Države članice niso dolžne uvesti aplikacij in storitev inteligentnih prometnih sistemov na svojem državnem ozemlju, če pa se odločijo za uvedbo, mora biti ta v skladu s specifikacijami. S tem osnutkom zakona naj bi se predvsem doseglo, da se s specifikacijami, ki jih je izdala Komisija, razvijejo pravni učinki, po katerih se je treba obvezno ravnati pri uvajanju ukrepov ITS.

Direktiva 2010/40/ES je okvirna smernica, ki torej ne vsebuje obveznosti držav članic za uvajanje aplikacij in storitev ITS ter sama v bistvu ne predpisuje obveznih okvirov pri morebitnem uvajanju, temveč le opozarja na specifikacije, ki jih bo v prihodnje objavila Komisija. Republika Slovenija z uvajanjem direktive v svoj pravni red zato za zdaj ne bo imela stroškov. Kakšni bodo stroški v prihodnje, pa bo odvisno od vsebine posameznih specifikacij, ki pa v tem trenutku, kot že rečeno, niso znane niti jih še ni mogoče predvideti. Tudi po njihovi uveljavitvi pa se bo minister, pristojen za promet, odločil, ali je uvedba vsebine specifikacije v notranje pravni red pravzaprav smotrna.

II.

Drugo področje urejanja predlaganega zakona se nanaša na spremembe posameznih določb veljavnega Zakona o cestah, pri katerih so se v praksi pokazale pomembne pomanjkljivosti, ki otežujejo izvajanje zakona. Tako so potrebne spremembe zlasti pri vrednotenju storitev presojevalcev varnosti cest in pri pristojnosti posameznih organov za ukrepanje ob zaporah na cestah ter pri izdelavi investicijske dokumentacije za projekte, ki pomembneje ne posegajo v prostor. Urediti je treba tudi nekatera nujna vprašanja v zvezi z ustanovitvijo Nacionalnega centra za upravljanje prometa, tako da bo mogoče začeti operativne postopke za njegovo delovanje do ciljnega roka.

1.2 Razlogi za sprejetje zakona

Bistveni razlog za sprejetje zakona je prenos Direktive 2010/40/EU Evropskega parlamenta in Sveta o okviru za uvajanje inteligentnih prometnih sistemov v cestnem prometu in za vmesnike do drugih vrst prevoza v slovenski pravni red.

Evropska komisija je decembra 2008 objavila Akcijski načrt ITS (ITS Action Plan), ki je predvideval šest prednostnih akcijskih področij za povečanje varnosti v prometu ter izboljšanje okoljske neškodljivosti in učinkovitosti prometnih sistemov. Akcijski načrt naj bi bil namenjen vseevropskemu pospeševanju in usklajevanju uvajanja inteligentne prometne tehnologije v cestnem prometu, vključno z vmesniki za druge javne prevoznike. Sočasno je bil objavljen osnutek tematske smernice.

Po obravnavi v Evropskem parlamentu in Svetu je bil ta osnutek po spremembah in dopolnitvah 7. julija 2010 sprejet kot direktiva 2010/40/EU Evropskega parlamenta in Sveta, in sicer kot okvir za uvajanje inteligentnih prometnih sistemov v cestnem prometu in za vmesnike do drugih vrst prevoza, 6. avgusta 2010 pa objavljen v Uradnem listu (UL L 207, str. 1). V nasprotju s prvim osnutkom Komisije direktiva ne predvideva obveznosti držav članic za uvedbo sredstev za uporabo inteligentnih prometnih sistemov ali zagotavljanje primernih storitev ITS.

Direktiva delno prevzema pobude Akcijskega načrta ITS in v 2. členu določa štiri prednostna področja (*priority areas*):

- I. optimalna uporaba cestnih, prometnih in potovalnih podatkov,
- II. kontinuiteta upravljanja prometa in tovora v okviru storitev ITS,
- III. aplikacije ITS za varnost v cestnem prometu,
- IV. povezanost vozila s prometno infrastrukturo.

Iz tega izhaja šest prednostnih ukrepov (*priority actions*), navedenih v 3. členu:

- a) zagotavljanje večmodalnih potovalnih informacij po vsej EU;
- b) zagotavljanje prometnih informacij v realnem času po vsej EU;
- c) podatki in postopki za brezplačno dajanje osnovnih splošnih informacij o prometu, ki so pomembne za uporabnike cest;
- d) usklajeno zagotavljanje medobratovalne vseevropske storitve e-Call po vsej EU;
- e) zagotavljanje storitev obveščanja o varnih parkiriščih za tovorna in druga gospodarska vozila;

f) zagotavljanje storitev rezervacije varnih parkirišč za tovorna in druga gospodarska vozila.

Za ukrepe, ki so podrobneje navedeni v prilogi 1, je treba izdelati enotne specifikacije in standarde, ki jih bodo uporabljale države članice pri uvajanju aplikacij in storitev ITS. V prvem odstavku 5. člena direktive je jasno določeno, da vsaka država članica sama odloča o uvajanju teh aplikacij in storitev na svojem državnem ozemlju. Če pa se vseeno začnejo uvajati – to je mogoče tudi na podlagi primernih pobud zasebnikov – mora država članica zagotoviti, da bodo upoštevane specifikacije, ki jih je Komisija sprejela v skladu s 6. členom. Če za neko področje še ni specifikacij, si morajo države članice v skladu z drugim odstavkom 5. člena prizadevati za sodelovanje na prednostnih področjih.

Specifikacija lahko vsebuje predpise o delovanju, tehnične in organizacijske predpise ter predpise o kakovosti aplikacij in storitev ITS. Poleg izdaje specifikacij direktiva predvideva tudi izdelavo standardov.

Specifikacije in standardi se med seboj razlikujejo predvsem po pristojnosti glede izdelavi. V skladu z 8. členom direktive standarde izdelajo telesa, pristojna za standardizacijo, in sicer v skladu s postopkom, ki ga je uvedla direktiva 98/34/ES, in ob upoštevanju priloge II direktive, določajo pa predvsem tehnične podrobnosti. Specifikacije izda Komisija v skladu s 6. členom, če pot rednega zakonodajnega postopka v skladu z drugim pododstavkom drugega odstavka 6. člena ni nakazana, pa v skladu s 7. členom v obliki delegiranega pravnega akta.

V nasprotju s prvim osnutkom direktive je pomen Evropskega odbora za ITS, ki je bil prvotno pristojen za sprejemanje specifikacij, zmanjšan na podlagi novih določb Lizbonske pogodbe. V skladu s prvim odstavkom 12. člena direktive ima Komisija mandat za sprejetje delegiranega pravnega akta po 290. členu Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) omejen na sedem let. V nasprotju s sklepi odbora lahko Svet in Evropski parlament delegirani pravni akt zavržeta brez navedbe razlogov.

Bistveni pogoji za vseevropsko usklajeno uvajanje ukrepov ITS torej ne izhajajo iz same direktive, temveč iz specifikacij, ki bodo šele objavljene, in standardov, ki jih je še treba izdelati. Kljub temu morajo države članice do 27. februarja 2012 uveljaviti predpise, ki so nujni za izpolnitev določb direktive.

V predlogu zakona se urejajo tudi nekatera druga vprašanja, povezana z izvajanjem Zakona o cestah na podlagi dosedanjih praktičnih izkušenj.

2 CILJI, NAČELA IN POGLATVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Glavni cilji spremembe zakona so:

- prenesti direktivo 2010/40 v slovenski pravni red;
- učinkovito urediti upravljanje cest in obveščanje javnosti o stanju cest in prometa na njih;
- urediti način vrednotenja storitev presojevalcev varnosti cest;
- zagotoviti učinkovit nadzor nad zlorabami pri uporabi cest;
- doseči stroškovno učinkovitost pri izdelavi investicijske dokumentacije za manj pomembne investicijske projekte.

2.2 Načela

Pri spremembi zakona so bila upoštevana zlasti ta načela:

- načelo učinkovitega upravljanja cestne infrastrukture;
- načelo varstva osebnih podatkov uporabnikov cest;
- načelo enotnega vrednotenja storitev presojevalcev varnosti cest.

2.3 Poglavitne rešitve

Pretežni del predlaganih sprememb je namenjen prenosu direktive 2010/40/EU v notranji pravni red. V predlog zakona so vključene obveznosti, ki jih morajo države članice upoštevati. Tako se vzpostavljajo pogoji za prevzem specifikacij o storitvah oziroma aplikacijah ITS v notranje pravni red, navedena so načela, ki jih je treba spoštovati pri ukrepih, potrebnih za izvajanje specifikacij, ter določena načela o varstvu osebnih podatkov. Ta načela so sicer varovana tudi z ustreznimi predpisi o varstvu osebnih podatkov, kajti direktiva, na katero se sklicuje direktiva 2010/40/EU, je bila že prenesena v notranjo zakonodajo. Zakon prevzema terminološke določbe direktive. Pravno obveznost prenosa specifikacij ITS v RS bo treba izpolniti takoj, ko jih bo Komisija sprejela in objavila. Ker pa še vedno ni mogoče predvideti, za katere prednostne ukrepe bo Komisija najprej izdala specifikacije in kaj bodo te vsebovale, je treba upoštevati možnost, da bo morda nujno treba prilagoditi katerega od zakonov.

V zakonu so vsebovane tudi nekatere manjše spremembe, ki odpravljajo pomanjkljivosti ali poenostavljajo posamezne postopke. Pri tem gre zlasti za ureditev konkretnih postopkov pri prenosih cest, za določanje cenika, po katerem opravljajo naloge presojevalci varnosti cest, ter pooblastilo policiji in občinskim redarjem za opravljanje nadzora nad prepovedano uporabo javne ceste. Urejajo se tudi nekatera vprašanja v zvezi z ustanovitvijo in prihodnjim delovanjem Nacionalnega centra za upravljanje prometa (NCUP), ki so nujna za začetek operativnih postopkov za njegovo delovanje.

3 OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNOFINANČNA SREDSTVA

Prenos direktive je obvezen, ni pa mogoče vnaprej predvideti precejšnjih finančnih učinkov, ker natančnejša operativna ureditev specifikacij ITS še ni znana. Finančni učinki bodo lahko znani šele, ko bodo na ravni EU sprejete specifikacije ali uvedeni prednostni ukrepi in ko bo izdan predpis, v katerem bodo sprejete specifikacije razglašene za obvezujoče ali s katerim bodo uvedeni ukrepi na prednostnih področjih.

Druge določbe zakona ne bodo imele finančnih učinkov.

Predlog zakona tudi nima finančnih posledic za druga javnofinančna sredstva.

4 NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, CE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Za izvajanje predloga novele zakona niso potrebna sredstva državnega proračuna.

5 PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

5.1 Prilagojenost predlagane ureditve pravu Evropske unije

Predlog zakona se usklajuje s pravnim redom EU, saj v notranjepravni red prenaša Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 2010/40/EU z dne 7. julija 2010 o okviru za uvajanje inteligentnih prometnih sistemov v cestnem prometu in za njihove vmesnike do drugih vrst prevoza (UL L št. 207 z dne 6. 8. 2010, str. 1; v nadaljnjem besedilu: direktiva 2010/40/EU).

Z uveljavitvijo zakona bo prenos izveden v celoti, dejavnosti, povezane z obveznostmi iz specifikacij, pa bo mogoče začeti izvajati šele, ko jih bo Komisija sprejela.

Direktiva nalaga državam članicam zlasti te obveznosti:

- sprejetje potrebnih ukrepov za zagotovitev, da se pri uvajanju aplikacij in storitev ITS v skladu z načeli iz priloge II direktive uporabijo specifikacije, ki jih sprejme Komisija. Država članica lahko sama odloči o uvedbi take aplikacije ali storitve na svojem ozemlju (5. člen direktive). Ta določba je prenesena v 105. a členu zakona;
- zagotovitev, da se osebni podatki, potrebni za delovanje aplikacij in storitev ITS, obdelujejo v skladu s pravili Evropske unije za zaščito temeljnih pravic in svoboščin posameznikov;
- zagotovitev, da so osebni podatki zaščiteni pred zlorabo, vključno z nepooblaščenim dostopom, spreminjanjem ali izgubo, da se spodbuja uporaba anonimnih podatkov, da se upoštevajo določbe o privolitvi v obdelavo občutljivih osebnih podatkov (10. člen direktive). Ta določba je prenesena v 105. b členu, podrobneje pa v Zakonu o varstvu osebnih podatkov;
- zagotovitev, da so vprašanja, ki se nanašajo na odgovornost v zvezi z uvajanjem in uporabo aplikacij in storitev ITS iz specifikacij, obravnavana v skladu s pravom Evropske unije, zlasti z Direktivo Sveta 85/374/EGS z dne 25. junija 1985 o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic v zvezi z odgovornostjo za proizvode z napako, ter ustrezno notranjo zakonodajo (11. člen direktive). Omenjena direktiva je prenesena v slovenski pravni red z Obligacijskim zakonikom ter Zakonom o tehničnih zahtevah za proizvode in zagotavljanju skladnosti.

Izjava o skladnosti predloga zakonskega ali podzakonskega akta s pravnim redom EU

1.) Naslov predlaganega akta

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o cestah

Prevod naslova predloga pravnega akta RS v angleščino

"Act amending Roads Act"

2.) Enotna identifikacijska oznaka predloga akta (EVA)

2012-2430-0020

ID predpisa

ZAKO6372

ID izjave

2 (3)

Datum izjave

16.05.2012

3.) Skladnost predloga akta s predpisi EU

3.1) Direktive, ki jih delno ali v celoti prenaša predlog akta

	CELEX oznaka direktive	Naslov direktive ter slovenski predpisi, ki se navezujejo na to direktivo	Rok za prenos direktive	Rok, na katerega se nanaša prenos	Je za navedeni rok direktiva v celoti prenesena s tem aktom? (obrazložitev)
1.	32010L0040	Direktiva 2010/40/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. julija 2010 o okviru za uvajanje inteligentnih prometnih sistemov v cestnem prometu in za vmesnike do drugih vrst prevoza	27.02.2012	27.02.2012	DA

4.) Ali je predlog pravnega akta tehnični predpis v smislu člena 8 direktive 31998L0034?

NE

5.) Razlogi za kreiranje nove izjave o skladnosti

Novo izjavo je potrebno kreirati zaradi novih členov predpisa.

Korelacijska tabela

1.) Naslov predlaganega akta

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o cestah

Prevod naslova predloga pravnega akta RS v angleščino

"Act amending Roads Act"

2.) Enotna identifikacijska oznaka predloga akta (EVA)	ID predpisa	ID izjave	Datum izjave
2012-2430-0020	ZAKO6372	2 (3)	16.05.2012

3.1) Direktive, ki jih delno ali v celoti prenaša predlog akta

	CELEX oznaka	Naslov predpisa
1.	32010L0040	Direktiva 2010/40/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. julija 2010 o okviru za uvajanje inteligentnih prometnih sistemov v cestnem prometu in za vmesnike do drugih vrst prevoza

3.2) Skladnost predloga akta s predpisi EU

Nacionalni predpis	Evropski predpis	Opomba
1. člen	Člen 18, odstavek 2, celex 32010L0040	
2. člen, 1. alineja	Člen 4, točka 1, celex 32010L0040	
2. člen, 2. alineja	Člen 4, točka 2, celex 32010L0040	
2. člen, 3. alineja	Člen 4, točka 4, celex 32010L0040	
2. člen, 4. alineja	Člen 4, točka 7, celex 32010L0040	
2. člen, 5. alineja	Člen 4, točka 6, celex 32010L0040	
3. člen		
4. člen		
5. člen		
6. člen		
7. člen		
8. člen		

Korelacijska tabela

Nacionalni predpis	Evropski predpis	Opomba
9. člen	<p>Člen 5, odstavek 1, celex 32010L0040</p> <p>Člen 5, odstavek 2, celex 32010L0040</p> <p>Člen 6, odstavek 5, celex 32010L0040</p> <p>Člen 10, odstavek 1, celex 32010L0040</p> <p>Člen 10, odstavek 2, celex 32010L0040</p> <p>Člen 10, odstavek 3, točka 1, celex 32010L0040</p> <p>Člen 10, odstavek 3, točka 2, celex 32010L0040</p> <p>Člen 10, odstavek 4, celex 32010L0040</p> <p>Člen 17, odstavek 2, celex 32010L0040</p> <p>Priloga 2, celex 32010L0040</p>	<p>prvi odstavek 105.d člena prečiščenega besedila Zakona o cestah</p> <p> tretji odstavek 105. c člena prečiščenega besedila Zakona o cestah</p> <p> prvi odstavek 105. e člena prečiščenega besedila Zakona o cestah</p> <p> drugi odstavek 105. c člena prečiščenega besedila Zakona o cestah</p> <p> 5. alineja drugega odstavka 105. e člena prečiščenega besedila Zakona o cestah</p> <p> 3. alineja drugega odstavka 105. e člena prečiščenega besedila Zakona o cestah</p> <p> 2. alineja drugega odstavka 105. e člena prečiščenega besedila Zakona o cestah</p> <p> 2. alineja 105.b člena prečiščenega besedila Zakona o cestah</p> <p> - drugi odstavek 105. c člena prečiščenega besedila Zakona o cestah</p> <p> - prvi odstavek 105. e člena prečiščenega besedila Zakona o cestah</p>
10. člen		
11. člen		
12. člen		
13. člen		
14. člen		
15. člen		
16. člen		
17. člen		
18. člen		

5.2 Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih držav članic EU

5.2.1 Nizozemska

Na Nizozemskem so direktivo prenesli na običajen način, tako da so obstoječi Zakon o prometu (Road Traffic Law) ustrezno prilagodili na nekaj mestih. Pri tem je opozorjeno, da bodo v zvezi s storitvami, ki jih navaja direktiva, izdelani standardi, za katere je pristojna Komisija, tako da bo »pravi« prenos mogoč šele s prenosom teh standardov v obliki ministrovih navodil.

5.2.2 Avstrija

Avstrija prenaša direktivo z Zakonom o postopku ITS (*Zvezni zakon o uvajanju inteligentnih prometnih sistemov v cestnem prometu in njihovih vmesnikov do drugih javnih prevoznikov (Zakon o ITS – ITS-Z)*). Zakon je ukrep za uvedbo direktive v državni pravni red. Ker obveznosti iz direktive še niso popolnoma določene, je to ob upoštevanju strogih zakonitosti v skladu s prvim odstavkom 18. člena Zveznega ustavnega zakonika težka naloga. Zakon se močno ravna po direktivi, vendar je, če ta nalog in pooblastil ne poverja Komisiji, naslovljen na države članice. Prevzema terminološke določbe, ki jih predpisuje direktiva, in ima namen zagotoviti pravno obveznost prenosa specifikacij v Avstriji, kakor hitro jih bo Komisija sprejela in objavila. Ker pa še vedno ni mogoče predvideti, za katere prednostne ukrepe bo Komisija najprej izdala specifikacije in kaj bodo vsebovale, je treba upoštevati možnost, da bo morda nujno treba prilagoditi katerega od zakonov.

5.2.3 Slovaška

Slovaška je zaradi prenosa direktive 2010/40/EU pripravila povsem nov predpis – Zakon o ITS. Zakon vsebuje splošne določbe o sistemu ITS, okoliščinah v prometu ter opredeljuje glavne vrste telekomunikacijskih sistemov. V njem se splošno urejata tudi obveščanje voznikov in prometna varnost ter se ustanavlja nacionalni center za obveščanje uporabnikov. Poleg tega ureja tudi centralno evidenco cestne infrastrukture. Podrobnejša pravila o storitvah ITS ter o pogojih za njihovo izvajanje bodo predpisana s podzakonskimi akti.

6 DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMELO SPREJETJE ZAKONA

6.1 Administrativne in druge posledice

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlog zakona ne prinaša nikakršnih administrativnih posledic za fizične ali pravne osebe zasebnega prava. Odprava nekaterih postopkovnih ovir zaradi izboljšanja obstoječih določb se nanaša na javne organe – ministrstva, organe v sestavi in nosilce javnih pooblastil.

S tem zakonom tudi ni učinkov za ponudnike storitev ITS, ker se vzpostavlja le normativni okvir za uvajanje specifikacij Komisije v notranjepravni red. Konkretne učinke bo mogoče oceniti šele ob uveljavitvi posameznih specifikacij, ki pa so v glavnem zavezujoče.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlog zakona strankam ne nalaga novih obveznosti do javne uprave ali pravosodnih organov.

6.2 Presoja posledic za okolje, ki vključuje tudi prostorske in varstvene vidike

Predlog zakona ne bo imel novih posledic za okolje.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo

Predlog zakona ne bo imel neposrednih posledic za gospodarstvo.

6.4 Presoja posledic na socialnem področju

Predlog zakona ne bo imel posledic na socialnem področju.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja

Predlog zakona nima neposrednih posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, zlasti še ne zdaj, ko še ni znana vsebina specifikacij Komisije na področju ITS. Pričakovati pa je, da bodo v prihodnje glede na razvoj na področju ITS sprejeti razvojni strateški dokumenti na ravni EU in v RS.

6.6 Izvajanje sprejetega predpisa

Za izvajanje zakona bodo pristojni Ministrstvo za infrastrukturo in prostor, Direkcija RS za ceste in DARS, d. d.

6.7 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

Vse pomembne okoliščine so bile predstavljene že v predhodnih točkah.

II BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o cestah (Uradni list RS, št. 109/10) se v drugem odstavku 1. člena za drugo alinejo doda nova tretja alineja, ki se glasi:

»– Direktiva 2010/40/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. julija 2010 o okviru za uvajanje inteligentnih prometnih sistemov v cestnem prometu in za njihove vmesnike do drugih vrst prevoza (UL L št. 207 z dne 6. 8. 2010, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2010/40/EU).«.

2. člen

V prvem odstavku 2. člena se:

– za 23. točko doda nova 23. a točka, ki se glasi:

»23. a ITS ali inteligentni prometni sistemi so sistemi, ki uporabljajo informacijske in komunikacijske tehnologije na področju cestnega prometa, vključno s sistemi, namenjenimi infrastrukturi, vozilom in uporabnikom, ter na področju upravljanja prometnega omrežja in upravljanja mobilnosti kot tudi za potrebe vmesnikov z drugimi vrstami prevoza;«;

– za 33. točko doda nova 33. a točka, ki se glasi:

»33. a medobratovalnost je zmogljivost sistemov in osnovnih poslovnih procesov za izmenjavo podatkov ter informacij in znanja;«;

- za 71. točko doda nova 71. a točka, ki se glasi:

»71. a storitev ITS je vsaka storitev, namenjena zagotavljanju aplikacije ITS v organizacijskem in delovnem okviru, ki je namenjena izboljšanju varnosti uporabnikov, učinkovitosti, udobju oziroma poenostavitvi ali podpori prevozov in potovanj;«;

– za 73. točko doda nova 73. a točka, ki se glasi:

»73. a ranljivi udeleženci v prometu so nemotorizirani prometni udeleženci (npr. pešci in kolesarji), motoristi ter invalidi ali osebe z omejeno sposobnostjo mobilnosti ali orientacije;«;

– za 74. točko doda nova 74. a točka, ki se glasi:

»74. a uporabnik ITS je vsak uporabnik aplikacij in storitev ITS, vključno s potniki, ranljivimi udeleženci v prometu, uporabniki in upravljavci cest, upravljavci voznih parkov ter upravljavci gasilskih oziroma drugih reševalnih ali intervencijskih služb za nujno pomoč;«.

3. člen

V petem odstavku 5. člena se na koncu doda naslednje besedilo:

»Vse stroške odstranitve ovir ali drugih posledic prepovedanih ravnanj ali zavarovanja ovir ali nevarnih mest na cesti mora poravnati povzročitelj ovire ali nevarnega mesta na cesti. Če povzročitelj ni znan, gredo stroški v breme rednega vzdrževanja državne ceste.«.

4. člen

Za prvim odstavkom 9. člena se doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Gradnja javne ceste obsega celovito izvedbo gradnje objekta, vključno z izvedbo povezanih prostorskih ureditev, potrebnih za njeno realizacijo.«.

Dosedanji drugi do sedmi odstavek postanejo tretji do osmi odstavek.

5. člen

Za petim odstavkom 18. člena se doda nov šesti odstavek, ki se glasi:

»(6) Za izvedbo investicijskih vzdrževalnih del in vzdrževalnih del v javno korist se investicijska dokumentacija ne izdeluje, razen dokumenta o identifikaciji investicijskega projekta in poročila o izvajanju investicije.«.

V dosedanjem šestem odstavku, ki postane sedmi odstavek, se črta zadnji stavek.

Dosedanji sedmi do deseti odstavek postanejo osmi do enajsti odstavek.

6. člen

V 92. členu se doda nov šesti odstavek, ki se glasi:

»(6) Presojevalci varnosti cest opravljajo naloge iz tega poglavja po ceniku, ki ga določi ministrstvo, pristojno za promet.«.

7. člen

Drugi odstavek 104. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(2) NCUP opravlja zlasti te naloge:

– nadzor, usmerjanje in usklajevanje dejavnosti za upravljanje prometa na državni ravni v rednih in izrednih primerih, kar vključuje tudi odločanje o potrebnih ukrepih (npr. začasna omejitve ali preusmeritev prometa, zapore cest);

– pridobivanje in spremljanje lokalnih ukrepov vseh upravljavcev cest z možnostjo predlaganja njihovih sprememb oziroma odločanje o uskladitvah medsebojnih pristojnosti vseh subjektov, ki sodelujejo pri izvajanju dejavnosti NCUP;

– sodelovanje pri mednarodnem načrtovanju in upravljanju prometa;

- zbiranje vseh razpoložljivih podatkov o stanju državnih cest in prometa na njih na enem mestu ter njihova analiza in obdelava;
- obveščanje centrov za obveščanje in drugih pristojnih služb o večjih nesrečah ter o nevarnosti za nastanek večje nesreče;
- obveščanje javnosti o stanju državnih cest in prometa na njih po sredstvih javnega obveščanja in drugih javnosti dostopnih medijih.«.

8. člen

Za prvim odstavkom 105. člena se doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) NCUP deluje v prostorih nadzornega centra Dragomelj, ki je v lasti Republike Slovenije.«.

Dosedanji drugi odstavek, ki postane tretji odstavek, se spremeni tako, da se glasi:

»(3) Pri nadzoru in upravljanju prometa ter obveščanju javnosti o stanju državnih cest in prometa na njih sodelujejo v okviru NCUP direkcija, koncesionar s koncesijo za upravljanje državnih cest, policija, občina, ki ima organiziran center za nadzor nad prometom, ter organ, pristojen za zaščito in reševanje. Pri obveščanju javnosti o stanju državnih cest in prometa na njih sodeluje izvajalec javne službe na področju radijske in televizijske dejavnosti, ki omogoča celovito obveščanje javnosti, vključno z neposrednim in takojšnjim predvajanjem informacij. Naloge iz tega odstavka se štejejo za naloge iz pristojnosti subjektov, ki jih ti izvajajo in jih opravljajo za svoj račun.«.

Za dosedanjim tretjim odstavkom, ki postane četrti odstavek, se dodata nova peti in šesti odstavek, ki se glasita:

»(5) Subjekti iz tretjega odstavka tega člena imajo za opravljanje svojih nalog v prostorih NCUP in za potrebe izvajanja nalog tega centra pravico do brezplačne uporabe prostorov. S posebno pogodbo med uporabniki vseh prostorov NCUP se uredijo obveznosti glede pokrivanja obratovalnih stroškov NCUP.

(6) Podrobnejša pravila o delovanju NCUP ter sodelovanju udeleženi subjektov pri izvajanju nalog in pristojnosti iz tretjega odstavka tega člena predpiše minister, pristojen za promet.«.

9. člen

Za X. poglavjem se dodajo novo X.a poglavje in 105. a do 105. d člen, ki se glasijo:

»X.a RAZVOJ IN UPORABA ITS

105. a člen

(pristojnost za razvoj in uporabo ITS)

Za spremljanje razvoja in uporabe aplikacij in storitev ITS je pristojno ministrstvo, pristojno za promet.

105. b člen

(naloge na področju ITS)

Na področju ITS se izvajajo naslednje naloge:

- spremljanje in analiziranje razvoja ITS v Republiki Sloveniji in v tujini;
- sodelovanje s primerljivimi ustanovami ali pravnimi subjekti iz drugih držav članic na področjih razvoja ter uporabe aplikacij in storitev ITS, ki so v skladu z Direktivo 2010/40/EU opredeljena kot prednostna;
- spremljanje uporabe aplikacij in storitev ITS v Republiki Sloveniji, zlasti spremljanje, evidentiranje in analiza težav pri njihovi uporabi.

105. c člen

(uveljavitev specifikacij s področja ITS)

(1) Minister, pristojen za promet, odredi, da se pri uvajanju aplikacij in storitev ITS obvezno uporablja specifikacija, ki jo sprejme Komisija v skladu z Direktivo 2010/40/EU (v nadaljnjem besedilu: specifikacija ITS), če presodi, da je uvedba aplikacije ali storitve, ki je predmet zadevne specifikacije, v Republiki Sloveniji smotrna, ter predpiše ukrepe, potrebne za njeno izvajanje. Pred sprejetjem predpisa iz prejšnjega stavka je treba pridobiti mnenje informacijskega pooblaščenca.

(2) Ukrepi, potrebni za izvajanje specifikacije ITS, morajo v največji možni meri zagotavljati spoštovanje naslednjih načel:

- načelo učinkovitosti, kar pomeni, da morajo prispevati k reševanju ključnih izzivov, ki vplivajo na cestni promet (npr. zmanjšanje preobremenjenosti cest, zmanjšanje emisij, izboljšanje energetske učinkovitosti, izboljšanje varnosti, posebej za ranljive udeležence v prometu);
- načelo stroškovne učinkovitosti, kar pomeni optimizacijo razmerja med stroški in rezultati pri izpolnjevanju zastavljenih ciljev;
- načelo sorazmernosti, kar pomeni, da je treba po potrebi zagotoviti različne ravni dosegljive kakovosti storitev in njihovega uvajanja, pri čemer se upoštevajo tudi lokalne posebnosti;
- načelo podpore kontinuiteti storitev, kar pomeni zagotavljanje neprekinjenih, brezhibnih storitev na področjih uvajanja storitev ITS. Storitve je treba neprekinjeno zagotavljati na ravni, prilagojeni značilnostim prometnih omrežij, ki povezujejo Republiko Slovenijo z drugimi državami, ter notranjih prometnih omrežij, vključno s povezavo mesta s podeželjem;
- načelo uresničevanja medobratovalnosti, kar pomeni, da morajo sistemi in povezani poslovni procesi omogočati izmenjavo podatkov ter posredovanje informacij in znanja, kar zagotavlja učinkovito izvajanje storitev ITS;
- načelo ohranjanja združljivosti z obstoječimi sistemi, kar pomeni, da je po potrebi treba zagotoviti združljivost sistemov ITS z obstoječimi sistemi, ki zasledujejo isti cilj, pri čemer se ne ovira razvoj novih tehnologij;
- načelo upoštevanja obstoječe lastnosti infrastrukture in omrežja, kar pomeni, da je treba upoštevati svojevrstne razlike v lastnostih prometnega omrežja, predvsem prometne obremenjenosti in vremenskih razmer na cestah;
- načelo spodbujanja enakosti dostopa, kar pomeni, da ni dopustno ovirati dostopa ranljivih uporabnikov v prometu do aplikacij in storitev ITS ali jih obravnavati neenako pri kriterijih za dostop in uporabo;

- načelo podpore tehnične zrelosti, kar pomeni, da je po ustrezni oceni tveganj treba dokazati zanesljivost ITS glede na ustrezno stopnjo tehničnega razvoja in uporabe;
- načelo skrbi za visoko kakovost časovne razporeditve in pozicioniranja, kar pomeni uporabo satelitske infrastrukture ali druge tehnologije, ki zagotavlja primerljivo stopnjo natančnosti za uporabo aplikacij in storitev ITS, ki terjajo globalno, stalno, natančno in zagotovljeno določanje časa in položaja.;
- načelo omogočanja medobratovalnosti, kar pomeni, da je pri uvajanju ITS po potrebi treba upoštevati usklajevanje različnih vrst prevoza;
- načelo ohranjanja usklajenosti, kar pomeni upoštevanje veljavnih predpisov, strategij in ukrepov, ki so pomembni za ITS, zlasti na področju standardizacije;
- načelo upoštevanja koncepta vgrajene zasebnosti, kar pomeni upoštevanje temeljnih načel varstva osebnih podatkov pri oblikovanju in delovanju storitev ITS, s poudarkom na načelu predhodne presoje vplivov na varstvo osebnih podatkov in minimizacije osebnih podatkov, ki se bodo obdelovali.

(3) Pod pogoji, določenimi v specifikaciji ITS, se lahko določijo tudi dodatna pravila za opravljanje storitev ITS na delu ali na celotnem ozemlju Republike Slovenije, če takšna pravila ne ovirajo medobratovalnosti.

105. č člen

(varovanje osebnih podatkov pri uporabi aplikacij in storitev ITS)

(1) NCUP, upravljavci cest in ponudniki storitev ITS morajo pri uporabi storitev ITS ravnati v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo osebnih podatkov.

(2) Pri uporabi storitev ITS je treba zlasti zagotoviti:

- da se pred uporabo storitev ITS izvede presoja vplivov na varstvo osebnih podatkov;
- da se obdeluje minimalna količina osebnih podatkov, ki je potrebna za doseg namena, in da se ti podatki hranijo najkrajši možni čas, ki zadošča za uresničitev zakonsko določenih namenov;
- uporabo anonimnih in statističnih podatkov, če je z njimi mogoče doseči zasledovane cilje storitev ITS, razen kadar tehnične možnosti tega ne omogočajo;
- obdelava osebnih podatkov pod izključnim nadzorom posameznika, kjer je to mogoče;
- ustrezne organizacijske, tehnične in logično-tehnične postopke in ukrepe, s katerimi se varujejo osebni podatki, preprečuje naključno ali namerno nepooblaščen uničevanje podatkov, njihova sprememba ali izguba ter nepooblaščen obdelava teh podatkov.«.

105. d člen

(poročanje Evropski komisiji)

(1) Ministrstvo, pristojno za promet, mora Evropski komisiji vsaka tri leta poročati o napredku, doseženem pri izvajanju dejavnosti in projektov v zvezi s področji, ki so v skladu z Direktivo 2010/40/EU opredeljena kot prednostna.

(2) Za potrebe priprave poročila iz prejšnjega odstavka lahko ministrstvo, pristojno za promet, zahteva od upravljavcev javnih cest ter ponudnikov aplikacij in storitev ITS potrebne podatke o izvajanju storitev ITS oziroma o aplikacijah ITS, o obsegu uporabnikov posameznikih aplikacij in storitev ter o težavah, s katerimi se srečujejo.«.

10. člen

V prvem odstavku 106. člena se za besedo »določbami« doda besedilo »4.,«.

11. člen

V drugem odstavku 109. člena se besedilo »3.000 eurov« nadomesti z besedilom »2.000 eurov«.

12. člen

V četrtem odstavku 110. člena se besedilo »400 eurov« nadomesti z besedilom »250 eurov«.

13. člen

Za prvim odstavkom 111. člena se doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Pooblaščen uradna oseba, ki izloči vozilo iz prejšnjega odstavka, lahko odvzame registrske oziroma preizkusne tablice v skladu z določbami zakona, ki ureja motorna vozila«.

Dosedanja drugi in tretji odstavek postaneta tretji in četrti odstavek.

V dosedanjem četrtem odstavku, ki postane peti odstavek, se besedilo »200 eurov« nadomesti z besedilom »80 eurov«.

Dosedanji peti odstavek postane šesti odstavek.

14. člen

V drugem odstavku 121. člena se za besedilom »za prekrške iz« doda besedilo »4.,«.

15. člen

Za 123. členom se doda nov 123. a člen, ki se glasi:

»123. a člen
(uporaba tega zakona za obstoječe javne ceste)

Za obstoječe javne ceste iz 19. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnih cestah (Uradni list RS, št. 92/05) se ne glede na lastništvo nepremičnin, po katerih poteka obstoječa javna cesta, uporablja določba 5. člena tega zakona.«.

16. člen

V prvem odstavku 133. člena se besedilo »v dveh letih po uveljavitvi tega zakona« nadomesti z besedilom »do 1. januarja 2014«.

V tretjem odstavku se beseda »nepremičnine« nadomesti z besedilom »naprave v lasti DARS«, besedilo »nalog iz 104. člena« pa se nadomesti z besedo »NCUP iz«.

PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

17. člen

Minister, pristojen za promet, izda predpis iz novega šestega odstavka 105. člena zakona v enem letu od uveljavitve tega zakona.

18. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

V 1. člen se direktivam, ki se prenašajo z Zakonom o cestah, dodaja Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2010/40/EU z dne 7. julija 2010 o okviru za uvajanje inteligentnih prometnih sistemov v cestnem prometu in za njihove vmesnike do drugih vrst prevoza. Določbe te direktive se konkretno prenašajo z 2. in 13. členom.

K 2. členu

V 2. člen, ki opredeljuje pogostejše uporabljene izraze v zakonu, se dodajajo nekateri novi pojmi in spreminja nekaj obstoječih opredelitev izrazov.

Največ dodanih novih pojmov je povezanih s prenosom Direktive 2010/40/EU. Ti izrazi definirajo opredeljujejo sistem ITS, storitve in uporabnike ITS, medobratovalnost ter ranljive udeležence v cestnem prometu. Izrazi so skladni z opredelitvami izrazov v navedeni direktivi.

K 3. členu (5. člen zakona)

Z dopolnitvijo 5. člena zakona, ki ureja prepovedi ogrožanja varne uporabe ceste ter obveznosti in sankcije za povzročitelje škode, se določa, da povzročitelj poravnava vse stroške odstranitve ovir ali drugih posledic prepovedanih ravnanj oziroma zavarovanja nevarnih mest na cesti. Tovrstni stroški bremenijo vzdrževalca državne ceste, če povzročitelja škode ni mogoče ugotoviti. Povsem enako določbo je vseboval že 61. člen prejšnjega Zakona o javnih cestah. Določba je potrebna, saj ni utemeljeno posledice ravnanj znanih povzročiteljev naprtiti družbi kot celoti.

K 4. členu (9. člen zakona)

Z dopolnitvijo 9. člena se opredeljuje obseg gradnje javne ceste. Ta koncept vključuje celovito izvedbo s povezanimi ureditvami, kot so npr. odlagališča materiala, potrebna zaradi gradnje ceste. Ker odlagališča materiala niso del ceste, so pa ureditve, ki jih je treba izvesti prav zaradi nje, v praksi prihaja do težav, ker ni nedvoumno določeno, da sodijo v sklop gradnje cestne infrastrukture.

K 5. členu (18. člen zakona)

Investicijska vzdrževalna dela in vzdrževalna dela v javno korist so dela na javnih cestah, s katerimi se praviloma ne posega zunaj območja ceste. Običajno gre za manj zahtevna dela, potrebna za ohranjanje ali izboljšanje varnosti ceste, objekti, ki se zaradi vzdrževalnih del v javno korist lahko zgradijo ob izvedbi del, niso zahtevni. Ključno je, da se ta dela lahko izvajajo izključno na obstoječih cestah, kar pomeni, da je obseg del predpisan z veljavno zakonodajo o projektiranju cest. Celotna investicijska dokumentacija, ki se po veljavni zakonodaji zahteva za vse projekte, je obsežna, v nekaterih delih nepotrebna in bistveno zavlačuje postopke, poleg tega pa za investitorja pomeni nesorazmerno visok strošek glede na vrednost celotne investicije.

K 6. členu (92. člen zakona)

Presojevalci varnosti cest sodelujejo skladno z določbami Zakona o cestah v celotnem procesu načrtovanja, gradnje in obratovanja cestne infrastrukture ter izdelujejo poročila o oceni učinkov na varnost prometa, preverjanju varnosti v cestnem prometu, pregledovanju varnosti cest in prometnih nesrečah. Zakon določa pooblastila presojevalcev varnosti cest, pogoje za njihovo imenovanje in obveznost stalnega strokovnega usposabljanja. Namen novega šestega odstavka je zagotoviti enotno vrednotenje in plačilo njihovih storitev ter ga urediti tako, kot to velja npr. za sodne izvedence.

K 7. členu (104. člen zakona)

S spremembo drugega odstavka 104. člena se podrobneje in pregledneje določajo naloge, ki jih izvaja Nacionalni center za upravljanje prometa (NCUP). Natančneje se določa del njegovih nalog, ki se nanašajo na upravljanje, tako da naloga zajema tri vsebinska področja: a) dejavnosti v zvezi z upravljanjem prometa na državni ravni, kar vključuje široka pooblastila za nadzor, usmerjanje in usklajevanje, vključno z odločanjem o potrebnih ukrepih; b) dejavnosti na lokalni ravni, kar obsega pridobivanje informacij o ukrepih ter predlaganje drugih ukrepov, spreminjanje predloženih ukrepov oziroma odločanje o novih ukrepih; c) sodelovanje pri mednarodnem načrtovanju in upravljanju prometa (npr. prometni dogodek na območjih dveh ali več držav).

K 8. členu (105. člen zakona)

S spremembo te določbe se podrobneje opredeljujejo nekatera vprašanja vzpostavitve in delovanja NCUP. Tako je z novim drugim odstavkom določeno, da center deluje v prostorih nazornega centra Dragomelj, ki je v lasti RS. Tretji odstavek 105. člena, ki določa sodelujoče subjekte pri upravljanju prometa in obveščanju javnosti, natančneje določa, kdo sodeluje in pri katerih nalogah. Tako se subjektom, ki obvezno sodelujejo pri upravljanju prometa in obveščanju javnosti, dodajajo tudi tiste občine, ki imajo organiziran center za nadzor nad prometom (trenutno sta to mestni občini Ljubljana in Maribor, ki že sodelujeta v okviru PIC), Uprava za zaščito in reševanje (zlasti ob izrednih dogodkih), javni zavod RTV Slovenija, ki po Zakonu o RTV Slovenija izvaja javno službo radijske in televizijske dejavnosti, pa zagotavlja celovito obveščanje javnosti. Vsi subjekti opravljajo naloge v skladu s pristojnostmi s svojega delovnega področja. Vsi sodelujoči subjekti lahko prostore NCUP uporabljajo brezplačno, vsi pa sodelujejo pri poravnavanju obratovalnih stroškov. Minister, pristojen za promet, bo podrobneje uredil delovanje centra in sodelovanje vseh udeleženih subjektov.

K 9. členu (za novo X.a poglavje)

Dodaja se novo X.a poglavje, ki se v celoti nanaša na implementacijo Direktive 2010/40/EU. V poglavju se dodajajo novi 105.a do 105. č člen.

Organ, pristojen za spremljanje in razvoj inteligentnih prometnih sistemov (ITS), kar je novo področje, ki ga je v skladu z omenjeno direktivo treba urediti, je ministrstvo, pristojno za promet. V zvezi s tem področje se izvajajo naslednje naloge: a) spremljanje razvoja področja ITS in njegova analiza, pri čemer to vključuje posebej razvoj v Slovenije ter prav tako razvoj v tujini. Tako bo mogoče dobiti celovito sliko o stanju in napredku razvoja v Sloveniji glede na druge primerljive države; b) sodelovanje z drugimi primerljivimi ustanovami, pristojnimi za področje ITS v državah članicah EU, kar bo vključevalo zlasti delo na skupnih projektih. Takšno sodelovanje izrecno spodbuja tudi direktiva; c) spremljanje praktične uporabe storitev in aplikacij ITS v Republiki Sloveniji, s posebnim poudarkom na evidentiranju in analizi težav.

V novem 105.c členu se ureja uveljavitev Specifikacij ITS v notranjem pravnem redu. V skladu z Direktivo 2010/40/EU je Komisija pooblaščenca za sprejemanje specifikacij za uvajanje aplikacij ali storitev ITS. Države članice lahko te specifikacije prenesejo v svoj notranji pravni red, če ocenijo, da je takšen prenos smotrni. Ministru, pristojnemu za promet, se daje pooblastilo za odločanje o uporabi takšnih specifikacij, če iz analize izhaja, da je uvedba specifikacije v Republiki Sloveniji smotrna. Minister bo uporabo zadevne specifikacije prenesel z ustreznim predpisom (pravilnikom), ob tem pa bo določil tudi ukrepe, potrebne za njeno izvajanje. Ukrepi za izvajanje specifikacije morajo zagotavljati spoštovanje načel, ki jih določa direktiva in ki so povzeti v drugem odstavku 105.c člena.

Uporaba storitev ITS se dotika zelo občutljivega področja varovanja osebnih podatkov. Kot zahteva tudi direktiva morajo NCUP, upravljavci cest ter ponudniki storitev ITS ravnati v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo osebnih podatkov, obdelovati pa jih smejo le, če je to potrebno za izvajanje aplikacij in storitev ITS. Pred uvedbo storitve ali aplikacije ITS v notranji pravni red je treba zagotoviti, ustrezno presojo njenega vpliva na varstvo osebnih podatkov. Ta vsebina je urejena v 105.č členu.

V 105.d členu je prenesena zahteva Direktive 2010/40/EU o obveznosti države članice, da vsaka tri leta poroča Komisiji o napredku, doseženem pri izvajanju ukrepov na prednostnih področjih. Tovrstno poročanje je obveznost ministrstva, pristojnega za promet, ki podatke, potrebne za pripravo poročila, lahko zahteva od upravljavcev javnih cest ter ponudnikov storitev ITS.

K 10. členu (106. člen zakona)

V 106. členu Zakona o cestah so navedene določbe, ki jih v skladu s svojimi pooblastili nadzirata policija in občinsko redarstvo. Pristojnost za nadzor se razširja na določbo 4. člena Zakona o cestah, ki prepoveduje uporabo javne ceste z namenom oviranja in preprečevanja prometa (npr. protestne zapore ceste). Po trenutno veljavnih predpisih je določba 4. člena v pristojnosti inšpektorata, pristojnega za promet, kar pomeni, da lahko policija sicer ugotovi kršitev, vendar pa mora v skladu s prekrškovno zakonodajo podati predlog za uvedbo postopka pristojnemu organu, to je inšpektoratu. Takšna rešitev je v praksi neučinkovita, saj prispeva k dodatnemu zapletanju in posledično daljšim postopkom, zato je z vidika kazenske represije oziroma specialne in generalne prevencije najbolje, da nadzor nad to določbo izvajajo tudi policisti oziroma prav tako občinski redarji.

K 11. členu (109. člen zakona)

S spremembo se globa, predpisana za voznika vozila, ki ne ravna v skladu z odredbami policista ali občinskega redarja glede obveznosti zagotovitve tehtanja vozila, določena v višini 3.000 eurov, nadomesti z globo v višini 2.000 eurov. Zakon o prekrških namreč v tretjem odstavku 17. člena določa, da se globa, ki se predpisuje v določenem znesku, lahko predpiše za posameznika največ v višini 2.000 eurov. Predpisano globo je zato treba uskladiti z Zakonom o prekrških.

K 12. členu (110. člen zakona)

V 110. členu je v četrtem odstavku predpisana sankcija globe v višini 400 eurov za voznika, ki na zahtevo policista ali občinskega redarja ne omogoči pregleda vozila, opreme, naprav, tovara in pri tem ne sodeluje. Dolžnost upoštevanja pravil pooblaščenca uradne osebe je kazuistično urejena tudi v 27. členu Zakona o pravilih cestnega prometa, ki me drugim v osmem odstavku določa sankcijo globe 250 eurov za udeleženca, ki ne ravna po znaku ali ukazu oziroma odredbi pooblaščenca uradne osebe. Ker gre za urejanje primerljivih razmerij, se predpisana sankcija v Zakonu o cestah usklajuje s sankcijo iz Zakona o pravilih cestnega prometa.

K 13. členu (111. člen zakona)

Z novim drugim odstavkom 111. člena se jasno in nedvoumno določajo ukrepi, kadar se na podlagi 111. člena izloči vozilo. Predlagana ureditev je enaka določbi četrtega odstavka 17. člena Zakona o pravilih cestnega prometa, po kateri pooblaščen uradna oseba ob izločitvi vozila lahko odvzame registrske oziroma preizkusne tablice, skladno z določili zakona, ki ureja motorna vozila. Ob strogi razlagi določb, ki je pravilo v prekrškovnih postopkih, ob veljavni ureditvi namreč policisti in občinski redarji takšne pristojnosti po Zakonu o cestah nimajo, medtem ko jo po Zakonu o pravilih cestnega prometa imajo, čeprav gre v obeh primerih za zelo primerljive okoliščine (izločitev vozila iz prometa). Sprememba globe v petem odstavku je predlagana zaradi poenotenja sankcije s tretjim odstavkom 18. člena Zakona o pravilih cestnega prometa, saj gre za sankcioniranje povsem primerljivih kršitev.

K 14. členu (121. člen zakona)

Gre za nomotehnično usklajitev besedila glede na predlagano spremembo prvega odstavka 106. člena.

K 15. členu (nov 123.a člen)

Pri tem členu gre za nomotehnično prilagoditev, potrebno zaradi uveljavitve Zakona o cestah in razveljavitve prejšnjega Zakona o javnih cestah. Izrecno se določa, da v zvezi s cestami, za katere se uporablja določba 19. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o cestah, ki ostaja v veljavi, in ki poenostavlja postopek pridobivanja lastninske pravice z razlastitvijo, velja prepoved ogrožanja varne uporabe javne ceste. Povsem enako določbo je vseboval tudi prejšnji Zakon o javnih cestah.

K 16. členu (133. člen zakona)

S spremembami v 133. členu se podrobneje ureja konkretna ustanovitev NCUP. Že v veljavnem zakonu je določeno, da se NCUP preoblikuje iz obstoječega Prometno-informacijskega centra DARS. Za preoblikovanje je podaljšán rok do 1. januarja 2014.

K 17. členu

Ta člen določa rok za izdajo podzakonskega akta iz pristojnosti ministra za promet, ki bo uredil delovanje NCUP in medsebojno sodelovanje pristojnih subjektov.

K 18. členu

Določen je vakacijski rok za uveljavitev zakona. Ustava RS v 154. členu določa, da zakoni začnejo veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, če v zakonu ni določeno drugače. V tem zakonu je določen krajši rok za uveljavitev, in sicer naslednji dan po objavi. Razlog je, ker ni potreben daljši rok za pripravo na uporabo zakona, in ker je rok za prenos Direktive 2010/40/EU že potekel.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

1. člen

(vsebina zakona)

(1) Ta zakon določa in ureja:

- status in kategorizacijo javnih cest,
- enotna pravila za gradnjo, upravljanje in vzdrževanje vseh javnih cest ter pogoje za uporabo nekategoriziranih cest, ki se uporabljajo za javni cestni promet, zaradi zagotavljanja enakih pogojev za varno odvijanje cestnega prometa na celotnem cestnem omrežju,
- obvezno gospodarsko javno službo za zagotavljanje stanja javnih cest za varen in neoviran promet,
- upravljanje, gradnjo, vzdrževanje in varstvo javnih cest ter prometa na njih.

(2) S tem zakonom se prenašata naslednji direktivi Evropske unije:

– Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2004/54/ES z dne 29. aprila 2004 o minimalnih varnostnih zahtevah za predore v vseevropskem cestnem omrežju (UL L št. 167 z dne 30. 4. 2004, str. 39), zadnjič spremenjena z Uredbo (ES) št. 596/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2009 o prilagoditvi nekaterih aktov, za katere se uporablja postopek iz člena 251 Pogodbe, Sklepu Sveta 1999/468/ES glede regulativnega postopka s pregledom – Prilagoditev regulativnemu postopku s pregledom – Četrty del (UL L št. 188 z dne 18. 7. 2009, str. 14); v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2004/54/ES);

– Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2008/96/ES z dne 19. novembra 2008 o izboljšanju varnosti cestne infrastrukture (UL L št. 319 z dne 29. 11. 2008, str. 59; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2008/96/ES).

2. člen

(pomen izrazov)

(1) Posamezni izrazi, uporabljeni v tem zakonu, imajo naslednji pomen:

1. avtocesta je državna cesta, ki je namenjena daljinskemu prometu motornih vozil in je označena s predpisano prometno signalizacijo, njen sestavni del so tudi priključki nanjo in servisne prometne površine;
2. avtobusna postajališča in obračališča so posebej zgrajene in označene prometne površine na ali ob vozišču ceste, namenjene prevozu potnikov;
3. bankina je utrjen ali neutrjen vzdolžni del cestišča ob zunanjem robu vozišča, ki zagotavlja bočno stabilnost vozišča in brežine ter omogoča namestitvev prometne signalizacije in prometne opreme;
4. brežina ceste je zgrajena nagnjena površina zemljišča ob cestišču do izteka v naravno površino;
5. cesta je površina, omejena z mejo cestnega sveta, ki jo lahko uporabljajo vsi ali pa le določeni udeleženci v prometu pod pogoji, določenimi z zakonom in drugimi predpisi;
6. cesta, določena za vse vrste prometa, je javna cesta, ki jo smejo uporabljati vsi udeleženci v prometu;
7. cesta, določena za posamezne vrste prometa, je javna cesta, ki jo smejo uporabljati samo tisti udeleženci v prometu, za katere prepoved uporabe ni označena s predpisano prometno signalizacijo in prometno opremo;
8. cestna razsvetljava so omrežje in naprave za zagotavljanje osvetljenosti posameznih delov ceste;
9. cestne naprave in druge ureditve, ki so namenjene varnosti, vodenju in nadzoru prometa, zaščiti ceste ter preprečevanju škodljivih emisij prometa, so telekomunikacijske in električne naprave, vgrajene v cestno telo, stacionarne naprave za nadzor in urejanje prometa, naprave za nadzor nad stanjem vozišča, naprave za daljinsko obveščanje in opozarjanje, naprave za štetje prometa, naprave za pridobivanje podatkov o osnih obremenitvah in skupnih masah v prostem prometnem toku, naprave za kontrolo prevoza nevarnih snovi, naprave za kontrolo hitrosti, naprave za umirjanje prometa, naprave in objekti za cestninjenje, prezračevalne in varnostne naprave v predorih in naprave in ureditve za zaščito pred snežnimi plazovi, padajočim kamenjem, zameti, hrupom, slepilnimi učinki in drugimi škodljivimi vplivi za promet na javni cesti;

10. cestni objekti so mostovi, viadukti, podvozi, nadvozi, prepusti, predori, galerije, podporne in oporne konstrukcije ter podhodi in nadhodi;

11. cestni priključek je del javne ceste, s katerim se javna cesta iste ali nižje kategorije ali nekategorizirana cesta ali druga površina navezuje na to cesto;

12. cestni svet je zemljišče, katerega mejo na podlagi predpisov o projektiranju javnih cest določajo linije med skrajnimi točkami prečnega in vzdolžnega profila cestnega telesa, vključno z napravami za odvodnjavanje. Meja cestnega sveta poteka največ 2 metra od linij skrajnih točk, vključno z napravami za odvodnjavanje, pri avtocestah največ 2 metra od varovalne ograje, pri predorih pa največ 5 metrov od stika predorske cevi z brežino, merjeno pravokotno na os ceste;

13. cestno telo je del javne ceste, ki ga sestavlja cestišče z nasipi in vkopi;

14. cestišče je del javne ceste, ki ga sestavljajo vozišče, odstavní in ločilni pasovi, kolesarske steze, pločniki, bankine, naprave za odvodnjavanje, če so tik ob vozišču, ter zračni prostor v višini 7 metrov, merjeno od točke na osi vozišča;

15. državna cesta je javna cesta, namenjena povezovanju regij in pomembnejših naselij v državi z enakimi regijami in naselji v sosednjih državah, povezovanju regij znotraj države in povezovanju pomembnejših naselij znotraj regije;

16. elaborat prometne ureditve je strokovno-tehnični elaborat, s katerim so določeni ukrepi in določena postavitvev oziroma odstranitev prometne signalizacije in prometne opreme zaradi spremembe prometne ureditve na cesti ali njenem delu;

17. elaborat za postavitvev objekta za obveščanje in oglaševanje je strokovno-tehnični elaborat, s katerim je določena lokacija, prikaz objekta za obveščanje in oglaševanje in način njegove postavitve, opredeljena pregledna polja, preglednostni prostori cestnih priključkov in križišč, pregledne berme v območju lokacije objekta ter drugi tehnični podatki, ki se nanašajo na objekt ali njegovo lokacijo;

18. enostavni, nezahtevni, manj zahtevni in zahtevni objekt je objekt po predpisih o graditvi objektov;

19. glavna cesta I. reda je državna cesta, namenjena prometnemu povezovanju med središči regionalnega pomena; navezuje se na ceste enake ali višje kategorije v državi in na cestni sistem sosednjih držav; njen sestavni del so tudi posebni priključki nanjo, če so zgrajeni;

20. glavna cesta II. reda je državna cesta, namenjena prometnemu povezovanju med večjimi središči lokalnih skupnosti in navezovanju prometa na državne ceste enake ali višje kategorije ter vzporednim povezavam avtocestam in hitrim cestam; navezuje se na ceste enake ali višje kategorije v državi in na cestni sistem sosednjih držav; njen sestavni del so tudi posebni priključki nanjo, če so zgrajeni;

21. gozdna cesta je grajena gozdna prometnica, namenjena predvsem gospodarjenju z gozdom in omogočanju racionalnega prevoza gozdnih lesnih sortimentov ter je vodena v evidenci gozdnih cest;

22. hitra cesta je državna cesta, rezervirana za promet motornih vozil, ki izpolnjuje predpisane pogoje za hitro cesto in je označena s predpisano prometno signalizacijo. Povezuje najpomembnejša središča regionalnega pomena in se navezuje na avtoceste; njen sestavni del so tudi priključki nanjo;

23. individualni priključek je cestni priključek na cesto, namenjen dostopu do posameznih stanovanjskih stavb z največ štirimi stanovanji ter kmetijskih in gozdnih površin;

24. javna cesta je cesta, ki jo država ali občina, v skladu z merili za kategorizacijo javnih cest, razglasi za javno cesto določene kategorije in jo lahko vsak prosto uporablja na način in pod pogoji, določenimi z zakonom in drugimi predpisi;

25. javna pot je občinska javna cesta, ki ne izpolnjuje meril za kategorizacijo kot lokalna cesta in je namenjena navezovanju prometa na javne ceste enake ali višje kategorije;

26. kolesarska pot je s predpisano prometno signalizacijo in prometno opremo označena cesta, ki je namenjena prometu koles in drugih uporabnikov, pod pogoji, določenimi s pravili cestnega prometa in predpisi, ki urejajo ceste;

27. kolesarski pas je vzdolžni del vozišča, ki je označen z ločilno črto in je namenjen prometu koles in koles s pomožnim motorjem;

28. kolesarska steza je del cestišča, ki ni v isti ravnini kot vozišče ali je od njega ločena kako drugače in je namenjena prometu koles in koles s pomožnim motorjem;

29. križanje je mesto, kjer se v istem ali različnem nivoju križa cesta z drugo cesto, drugim infrastrukturnim objektom ali vodotokom in podobno;

30. križišče je prometna površina, ki nastane s križanjem ali združitvijo dveh ali več cest v isti ravnini;

31. krožno križišče je križišče, kjer prednostna cesta poteka v zaključenem krogu v smeri, ki je nasprotna smeri gibanja urnih kazalcev;
32. lokalna cesta je občinska javna cesta, ki povezuje naselja v občini z naselji v sosednjih občinah ali naselja in dele naselij v občini med seboj in je pomembna za navezovanje prometa na javne ceste enake ali višje kategorije;
33. mednarodna cesta je državna cesta, ki je z mednarodnim aktom uvrščena v omrežje evropskih cest;
34. naselje je pozidano območje ob cesti, ki ga sestavlja vsaj deset stanovanjskih stavb, ki tvorijo prostorsko celoto, v kateri se pešci in vozila lahko vključujejo v promet na tej cesti preko dovoznih poti, ulic, trgov, parkov ali drugih javnih površin, meje naselja pa so označene s predpisano prometno signalizacijo; v naselje so vključeni tudi deli cest znotraj pozidanega območja, ob katerih ni stanovanjskih stavb;
35. naprave za odvodnjavanje javne ceste so naprave za zbiranje, odvajanje oziroma preusmerjanje površinske in talne vode (odvodni jarki, koritnice, mulde, plitve in globoke drenaže, jaški, prepusti, kanalizacijski vodi in naprave, vodnjaki, ponikalnice in podobno);
36. nivo rednega vzdrževanja so predpisane enote mere za posamezna dela rednega vzdrževanja javne ceste in objektov na njej;
37. nedeljiv tovor je tovor, ki ga iz tehničnih razlogov ni mogoče deliti ali pa bi njegova delitev predstavljala nesorazmerno visoke stroške;
38. nekategorizirana cesta, ki se uporablja za javni cestni promet, je vsaka prometna površina, na kateri se opravlja promet na način in pod pogoji, kot jih v skladu s tem zakonom in predpisom, ki ureja pravila cestnega prometa, določi lastnik ali od njega pooblaščen upravljavec;
39. objekti za obveščanje in oglaševanje so reklamni stolpi, panoji, table, transparenti in drugi nepremični in premični nosilci, namenjeni za namestitve obvestilnih in oglasnih sporočil;
40. občinska cesta je javna cesta, namenjena povezovanju naselij v občini s povezovanjem naselij v sosednjih občinah, povezovanju naselij, delov naselij, naravnih in kulturnih znamenitosti in objektov v občini;
41. območje ceste je prostor, na katerem je cesta, z varovalnimi pasovi in zračni prostor v višini 7 metrov nad najvišjo točko vozišča;
42. območje umirjenega prometa je del ceste, cesta v naselju ali del naselja, ki je namenjen predvsem pešcem in je kot tako označeno s predpisano prometno signalizacijo;
43. območje za pešce je del ceste ali cesta v naselju ali del naselja, ki je namenjen pešcem in je kot tako označeno s predpisano prometno signalizacijo;
44. območje omejene hitrosti je s predpisano prometno signalizacijo označen del naselja, v katerem je zaradi gostote poselitve ali drugih urbanih značilnosti, varnosti prometa pešcev ali kolesarjev hitrost omejena na manj kot 50 km/h;
45. odstavni pas je vzdolžni del cestišča, ki je od vozišča ločen z ločilno vzdolžno robno črto in je namenjen ustavitvi udeležencev v prometu v sili, pod pogoji določenimi s tem zakonom in zakonom, ki ureja pravila v cestnem prometu, pa tudi vožnji motornih vozil;
46. odstavna niša je prometna površina, ki je od vozišča ločena z ločilno vzdolžno črto ter označena s predpisano prometno signalizacijo; namenjena je ustavitvi udeležencev v prometu v sili;
47. obvozna cesta ali obvoznica je cesta, s katero se nadomesti del javne ceste, ki poteka skozi naselje;
48. osna obremenitev je del skupne mase, s katero os vozila na vodoravni površini obremenjuje podlago, kadar vozilo miruje;
49. olok za pešce je dvignjena ali od cestišča kako drugače ločena površina na cestišču, namenjena postanku pešcev, ki prečkajo vozišče ceste;
50. parkirišče je prometna površina, ki je namenjena ustavljanju in parkiranju vozil;
51. pas za pešce je del vozišča, ki je označen z vzdolžno ločilno črto in je namenjen pešcem;
52. pas za parkiranje je označen vzdolžni del vozišča, ki je namenjen ustavitvi in parkiranju vozil v vzdolžni smeri z označenimi ali neoznačenimi parkirnimi mesti;
53. počivališče je s posebno prometno signalizacijo označena servisna prometna površina, namenjena kratkemu postanku udeležencev cestnega prometa;

54. pločnik je del cestišča, ki ni v isti ravnini kot vozišče ali je od njega ločen kako drugače in je namenjen pešcem, ali pešcem in prometu koles ter koles s pomožnim motorjem, če je na njem označen kolesarski pas ali pa z vertikalno prometno signalizacijo dovoljen promet kolesarjev;
55. pregledno polje je prostor ob križiščih in cestnih priključkih ter vzdolž ceste, v katerem je raba prostora omejena;
56. pregledna berma je prostor na notranji strani krivin za zagotovitev predpisane preglednosti, ki je potrebna zaradi poti ustavljanja, v katerem ja raba prostora omejena;
57. prehod za pešce je s predpisano prometno signalizacijo označena površina vozišča, ki je namenjena prehajanju pešcev čez vozišče;
58. prehod za kolesarje je s predpisano prometno signalizacijo označena površina vozišča, ki je namenjena prehajanju kolesarjev čez vozišče;
59. prometni pas je označen ali neoznačen vzdolžni del smernega vozišča, ki je dovolj širok za neovirano vožnjo dvoslednih vozil v eni vrsti;
60. prometni pas za počasna vozila je označen prometni pas, namenjen vožnji vozil, ki zaradi počasne vožnje zmanjšujejo pretočnost prometa;
61. pospeševalni in zaviralni pas sta označena prometna pasova, namenjena pospeševanju vozil pri vključevanju na javno cesto oziroma zaviranju pri izključevanju z javne ceste;
62. prometna signalizacija so sredstva in naprave, s katerimi se zagotavlja izvajanje prometnih pravil in varnosti prometa ter jo sestavljajo prometni znaki in druga sredstva in naprave za vodenje in zavarovanje prometa na cesti, ter turistična in druga obvestilna signalizacija;
63. prometna oprema so sredstva in naprave za označevanje roba vozišča in vodenje prometa (smerniki, snežni koli, ogledala, zapornice, markerji, stožci, varovalne in varnostne ograje in podobno) ter sredstva in naprave za prisilno ustavljanje vozil;
64. prometna ureditev je način potekanja in vodenja prometa, ki ga za cesto ali njen del oziroma za naselje ali njegov del določi upravljavec ceste in ga označi s predpisano prometno signalizacijo in prometno opremo;
65. regionalna cesta I. reda je državna cesta, namenjena prometnemu povezovanju pomembnejših središč lokalnih skupnosti in navezovanju prometa na državne ceste enake ali višje kategorije; njen sestavni del so tudi posebni priključki nanjo, če so zgrajeni;
66. regionalna cesta II. reda je državna cesta, namenjena prometnemu povezovanju središč lokalnih skupnosti in navezovanju prometa na državne ceste enake ali višje kategorije;
67. regionalna cesta III. reda je državna cesta, namenjena prometnemu povezovanju središč lokalnih skupnosti, za državo pomembnih turističnih (turistične ceste) in obmejnih območij ter mejnih prehodov z državnimi cestami enake ali višje kategorije, kadar po predpisanih merilih za kategorizacijo ne doseže višje kategorije;
68. skupina vozil je med seboj povezana skupina najmanj enega vlečnega in najmanj enega priklopnega vozila, ki so v cestnem prometu udeležena kot celota;
69. skupna masa je masa vozila oziroma skupine vozil skupaj z maso tovora in oseb, ki so na oziroma v njem;
70. srednji ločilni pas je vzdolžni del cestišča, s katerim sta fizično ločeni smerni vozišči;
71. steza za pešce je s predpisano prometno signalizacijo in prometno opremo označena javna pot, namenjena pešcem in drugim posebnim prevoznim sredstvom;
72. stranski ločilni pas je vzdolžni del vozišča, s katerim so prometne površine za druge namene fizično ločene od vozišča;
73. svetlobna vitrina je objekt za obveščanje in oglaševanje, ki je osvetljen z notranje strani in katerega neto oglasna površina znaša največ 2,1 m²;
74. robna črta je vzdolžna črta, ki označuje rob vozišča;
75. varstvo javne ceste sestavljajo ukrepi, ki so potrebni zaradi zaščite ceste in varnosti njenih uporabnikov ter zaradi omejevanja dopustnih posegov v cesto in njen varovalni pas;
76. varovalni pas je prostor ob javni cesti, v katerem je raba prostora omejena;

77. vozišče je del cestišča, ki ima eno ali več smernih vozišč, namenjeno je prometu vozil, pod pogoji, določenimi s predpisi o pravilih cestnega prometa, pa tudi pešcem in drugim udeležencem cestnega prometa, če s prometno signalizacijo ni določeno drugače;

78. začasna cesta je cesta, po kateri se začasno vrši promet pod posebnimi pogoji, kadar zaradi izvajanja del ali odprave posledic naravnih nesreč in drugih izrednih dogodkov na javni cesti promet po tej cesti ni mogoč.

(2) Izrazi, uporabljeni v tem zakonu, katerih pomen ni določen v prejšnjem odstavku, imajo enak pomen, kot ga določajo predpisi, ki urejajo pravila cestnega prometa, motorna vozila in voznike.

5. člen

(prepovedi ogrožanja varne uporabe javne ceste)

(1) Prepovedano je izvajati ali opustiti kakršna koli dela na javni cesti, na zemljiščih ali na objektih ob javni cesti, ki bi lahko škodovala cesti ali ogrožala, ovirala ali zmanjšala varnost prometa na njej.

(2) Prepovedano je:

1. na in v cestno telo javne ceste odvajati meteorno vodo, odplake in druge tekočine;

2. po brežinah ceste spuščati kamenje, les in drug material ali predmete;

3. na cestnem svetu javne ceste:

– puščati živali brez nadzorstva, napajati živali v obcestnih jarkih, pasti živino ali graditi napajališča za živali;

– nameščati in uporabljati luči ali druge svetlobne naprave, ki bi lahko zmanjšale varnost prometa;

– postavljati ograje, stebričke, zasaditi živo mejo, drevje, trto ali druge visoke nasade ali poljščine, nameščati ali odlagati les, opeko, zemljo, drug material ali predmete;

– nasipati zemljišča ali nameščati kakršnekoli predmete, ki bi lahko ovirali ali onemogočali nemoteno in varno odvijanje cestnega prometa;

– postavljati nagrobne plošče in druga spominska znamenja;

– namerno zažigati travo, les ali druge odpadne snovi;

– odvajati odplake in druge tekočine;

– ovirati odtekanje vode;

4. orati na razdalji manj kot 4 metre od roba cestnega sveta v pravokotni smeri na cesto ali na razdalji manj kot 1 meter od roba cestnega sveta vzporedno s cesto;

5. na cestišču javne ceste:

– razsipati sipek material, razen posipnih materialov v času izvajanja zimske službe, nanašati blato ali ga kako drugače onesnaževati;

– puščati sneg ali led, ki pade ali zdrsne nanj;

– onesnažiti cestišče z olji in mazili ali drugimi snovmi;

– vlačiti hlode, veje, skale in podobne predmete kot tudi pluge, brane in drugo kmetijsko orodje ter druge dele tovora.

(3) Preden se vključi v promet na javni cesti s kolovozne poti, nekategorizirane ceste, individualnega priključka, območja izvajanja del ali druge zemljiške površine, mora voznik odstraniti z vozila zemljo ali blato, ki bi lahko onesnažilo vozišče.

(4) Prepovedano je poškodovati, odstraniti, prestaviti, zakriti ali kakorkoli spremeniti prometno signalizacijo, prometno opremo ter cestne naprave in druge ureditve, ki so namenjene varnosti, vodenju in nadzoru prometa, zaščiti ceste ter preprečevanju škodljivih emisij prometa na javnih cestah.

(5) Izvajalec rednega vzdrževanja ceste mora brez odlašanja s ceste odstraniti vse ovire ali druge posledice ravnanj, ki bi lahko škodovala cesti ali ogrožale, ovirale ali zmanjšale varnost prometa na njej. Če to ni mogoče, mora oviro ali nastalo nevarno mesto na cesti do njihove odprave zavarovati s predpisano prometno signalizacijo ter o oviri in drugih posledicah prepovedanih ravnanj brez odlašanja obvestiti pristojni inšpekcijski organ za ceste in upravljavca ceste.

(6) Na prometnih površinah počivališč zunaj vozišča javne ceste, ki so namenjene kratkemu postanku udeležencev cestnega prometa, je dovoljeno parkirati tovorna vozila najdlje za dvojni čas predpisanega počitka voznika ali za čas prepovedi prometa. Voznik mora na notranji strani vetrobranskega stekla vidno označiti čas in datum začetka parkiranja. Parkiranje tovornega vozila brez nadzora voznika ali samo priklopnega vozila je na teh površinah prepovedano.

(7) Z globo 1.000 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, ki ravna v nasprotju s prvim, drugim, tretjim, četrtem ali šestim odstavkom tega člena.

(8) Z globo 4.000 eurov se kaznuje pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki ravna v nasprotju s prvim, drugim, tretjim, četrtem ali šestim odstavkom tega člena, njihova odgovorna oseba pa z globo 1.000 eurov.

(9) Z globo 2.000 eurov se kaznuje pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki opusti ukrepe, predpisane v petem odstavku tega člena, njihova odgovorna oseba pa z globo 1.000 eurov.

9. člen

(gradnja in vzdrževanje javnih cest)

(1) Gradnja in vzdrževanje javnih cest je v javnem interesu.

(2) Javne ceste se načrtujejo, projektirajo, gradijo in vzdržujejo na način in pod pogoji, kot jih določajo predpisi, ki urejajo ceste, predpisi, ki urejajo varstvo okolja, prostorsko načrtovanje in gradnjo objektov, ter tiste tehnične smernice, katerih uporaba je obvezna.

(3) Javne ceste se morajo načrtovati, projektirati, graditi in vzdrževati tako, da je zagotovljeno neovirano gibanje funkcionalno oviranih oseb.

(4) Za učinkovito izvajanje zaščite in reševanja ob prometnih in drugih nesrečah morajo imeti javne ceste zagotovljene intervencijske dostope do vozišč. Intervencijske poti niso v uporabi za javni cestni promet. Pogoje za vzpostavitev in način vzpostavitve intervencijskih poti predpiše minister, pristojen za promet.

(5) Če javne ceste ali njenega dela zaradi prostorskih, okoljevarstvenih, tehničnih ali ekonomskih razlogov, varstva kulturne dediščine, posebno težkih terenskih razmer ali drugih posebej utemeljenih razlogov ni mogoče načrtovati, projektirati ali graditi z elementi, ki v celoti ustrezajo njenemu prometnemu pomenu in vrstam prometa, ki jim je namenjena, se lahko načrtuje, projektira ali gradi s slabšimi elementi. Za vsa odstopanja mora biti v postopku načrtovanja in projektiranja izvedena primerjava z rešitvami, skladnimi s predpisi s področja projektiranja cest. Predlagane rešitve, ki odstopajo od predpisanih s predpisi, ki urejajo projektiranje javnih cest, morajo biti posebej utemeljene in jih odobri za državne ceste minister, pristojen za promet, za občinske ceste pa župan.

(6) Minister, pristojen za promet, v soglasju z ministrom, pristojnim za prostorske in gradbene zadeve, predpiše pravila za:

- projektiranje cest,
- projektiranje in gradnjo cestnih priključkov na javne ceste.

(7) Minister, pristojen za promet, predpiše:

- pravila o prometni signalizaciji in prometni opremi na javnih cestah,
- način označevanja in zavarovanja del na javni cesti in ovir v cestnem prometu,
- pravila za projektiranje, gradnjo in vzdrževanje avtobusnih postajališč na javnih cestah,
- način izvedbe in postavljanja naprav in ukrepov za umirjanje cestnega prometa.

18. člen

(investicijska vzdrževalna dela in vzdrževalna dela v javno korist)

(1) Investicijska vzdrževalna dela so tista dela na javnih cestah, s katerimi se ne spremeni zmogljivost ceste, velikost njenih posameznih delov, obseg napeljav, naprav in opreme ter druge infrastrukture v območju javne ceste, s katero se ne sme posegati izven območja cestnega sveta; vsebuje tudi izvedbo izboljšav v območju cestnega sveta, ki so povezane z varnostjo javne ceste.

(2) Po izvedbi investicijskih vzdrževalnih del iz prejšnjega odstavka mora izvajalec del najkasneje v roku 30 dni po končanju del podati upravljavcu ceste pisno izjavo o dokončanju del. Po prejemu pisne izjave o dokončanju del ali po

poteku roka iz prejšnjega stavka upravljavec ceste z izvajalcem del in odgovornim nadzornikom del opravi pregled izvedenih del. Investicijska vzdrževalna dela se zaključijo s sklepom upravljavca.

(3) Vzdrževalna dela v javno korist so izvedba rekonstrukcije javne ceste, s katero se spremeni zmogljivost ceste, velikost njenih posameznih delov, obseg napeljav, naprav in opreme ter druge infrastrukture v območju javne ceste, s katero se ne sme posegati izven območja ceste; vsebuje tudi izvedbo izboljšav, ki so povezane z varnostjo javne ceste.

(4) Ob delih iz prejšnjega odstavka se lahko zgradijo tudi nezahtevni pomožni infrastrukturni in drugi objekti, ki jih pogojuje načrtovana rekonstrukcija ceste (oporni in podporni zidovi, nadhodi, podhodi, prepusti, protihrupne ograje in podobno), ter objekti gospodarske javne infrastrukture, ki jih je v območju ceste treba zgraditi ali prestaviti zaradi rekonstrukcije javne ceste.

(5) Kot vzdrževalna dela v javno korist se lahko izven območja ceste izvajajo ukrepi, namenjeni varovanju ceste pred padajočim kamenjem in drevjem (lovilne mreže, zaščitne mreže in palisadne stene), če je predhodno pridobljena stvarna služnost.

(6) Investicijska vzdrževalna dela in vzdrževalna dela v javno korist, ki se izvajajo zaradi odprave posledic prometnih in drugih nesreč ter izrednih dogodkov ali med njihovo odpravo, se izvajajo na podlagi projektne dokumentacije, izdelane po nastanku prometne in druge nesreče oziroma izrednega dogodka, če to ne ovira odpravljanja škodljivih posledic. Za tovrstna vzdrževalna dela se investicijska dokumentacija ne izdeluje, razen dokumenta o identifikaciji investicijskega projekta in poročila o izvedbi investicije.

(7) Če se rekonstrukcijska dela, ki se štejejo kot vzdrževalna dela v javno korist, izvajajo pod prometom, mora načrt organizacije gradbišča obsegati tudi elaborat zapore ceste, ki vsebuje prikaz načina in poteka začasnih cest ter posebne pogoje njihove uporabe. Če se za začasno cesto uporabi dokončana posamezna faza rekonstruirane ceste, ter v primeru, ko je rekonstrukcija končana in še ni izdano dovoljenje iz devetega odstavka tega člena, lahko izvajalec rednega vzdrževanja ceste konča zaporo prometa in pod posebnimi pogoji dovoli začasno uporabo ceste, če je odgovorni nadzornik izvedenih del predhodno podal pisno izjavo, da so dela opravljena skladno s tehničnimi zahtevami in je zagotovljena varnost ceste.

(8) Po izvedbi vzdrževalnih del v javno korist mora izvajalec del najkasneje v roku 30 dni po končanju del podati upravljavcu ceste pisno izjavo o dokončanju del, na podlagi katere upravljavec ceste poda ministru, pristojnemu za promet, zahtevo za pregled izvedenih del. Če izvajalec del pisne izjave o dokončanju del ne poda v roku iz prejšnjega stavka, mora upravljavec ceste v roku petih dni podati ministru, pristojnemu za promet, zahtevo za pregled izvedenih del.

(9) Po opravljenem pregledu izda minister, pristojen za promet, za državne ceste oziroma župan za občinske ceste odločbo, s katero odredi odpravo ugotovljenih pomanjkljivosti ali izda dovoljenje za izročitev ceste, cestnega odseka ali cestnega objekta v neomejeno uporabo, če ni pomanjkljivosti, oziroma v začasno omejeno uporabo, do odprave pomanjkljivosti.

(10) Za izvedbo investicijskih vzdrževalnih del in vzdrževalnih del v javno korist minister, pristojen za promet, predpiše način in postopek odobritve projektne dokumentacije, vrsto in način izvedbe, način in postopek nadzora nad izvedbo, način in postopek pregleda, način in postopke prevzema.

92. člen

(presojevalec varnosti cest)

(1) Za presojevalca varnosti cest se lahko imenuje posameznik, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

- najmanj izobrazbo, pridobljeno po univerzitetnih študijskih programih prve stopnje, s področja cestne infrastrukture, prometnega inženirstva ali prometne varnosti;
- najmanj deset let izkušenj na področju projektiranja cest, revidiranja ali recenziranja cestnih projektov ali izdelave prometno varnostnih analiz oziroma analiz cestnih nesreč;
- opravljen strokovni izpit za presojevalca varnosti cest.

(2) Presojevalec varnosti cest se mora najmanj vsaka tri leta udeležiti obdobjnega strokovnega usposabljanja.

(3) Strokovna usposabljanja in preverjanje usposobljenosti za presojevalca varnosti cest organizira javna agencija za varnost prometa.

(4) Presojevalce varnosti cest imenuje minister, pristojen za promet. Javna agencija za varnost prometa za namen spremljanja usposobljenosti imenovanih presojevalcev varnosti cest vzpostavi in vodi evidenco, ki vsebuje naslednje podatke:

- osebno ime;

- EMŠO;
- datum in kraj rojstva;
- stalno oziroma začasno prebivališče;
- številka in datum izdaje potrdila o opravljenem strokovnem izpitu;
- datum opravljenega obdobjnega strokovnega usposabljanja.

(5) Način usposabljanja in preverjanja strokovne usposobljenosti, obrazec potrdila o uspešno opravljenem usposabljanju ter način vodenja evidence o izdanih potrdilih predpiše minister, pristojen za promet. Minister, pristojen za promet, podrobneje predpiše tudi način in pogoje opravljanja nalog imenovanih presojevalcev varnosti cest.

104. člen

(Nacionalni center za upravljanje prometa)

(1) Za nadzor in upravljanje prometa ter obveščanje javnosti o stanju državnih cest in prometa na njih se ustanovi Nacionalni center za upravljanje prometa (NCUP).

(2) NCUP zagotavlja:

- zbiranje vseh razpoložljivih podatkov o stanju državnih cest in prometa na njih na enem mestu;
- nadzor in upravljanje prometa;
- obveščanje javnosti o stanju državnih cest in prometa na njih preko sredstev javnega obveščanja in drugih javnosti dostopnih medijev.

105. člen

(delovanje NCUP)

(1) NCUP je organiziran kot del notranje organizacijske enote ministrstva, pristojnega za promet, ki je pristojna za področje cestne infrastrukture.

(2) Pri rednem izvajanju dejavnosti NCUP sodelujejo tudi direkcija, koncesionar s koncesijo za upravljanje državnih cest in policija.

(3) Pri izvajanju nalog NCUP lahko sodelujejo tudi drugi upravljavci cest, ki z ministrstvom, pristojnim za promet, v ta namen sklenejo sporazum o sodelovanju, v katerem se dogovorijo o obsegu in načinu zbiranja informacij in njihovega posredovanja javnosti ter o načinu upravljanja s prometom na cestah, ki jih upravljajo.

106. člen

(pooblastila policije, občinskega redarstva in cestninskih nadzornikov)

(1) Nadzor nad določbami 5., 6., 30., 31., 32., 34., 36. in 37. člena tega zakona izvajajo na javnih cestah policisti, na občinskih cestah, nekategoriziranih cestah, ki se uporabljajo za javni cestni promet, in državnih cestah v naseljih pa tudi občinski redarji.

(2) Nadzor nad določbo šestega odstavka 5. člena tega zakona izvajajo cestninski nadzorniki.

(3) Policisti, občinski redarji in cestninski nadzorniki nadzirajo izvajanje tega zakona v okviru nadzora cestnega prometa.

109. člen

(tehtanje vozila)

(1) Policist ali občinski redar sme napotiti na tehtanje vozilo, za katerega sumi, da je tovor, ki se na njem prevaža, naložen v nasprotju z določbami 30., 31. in 32. člena tega zakona. Voznik mora na policistovo zahtevo omogočiti tehtanje vozila. Če na kraju postopka vozila ni mogoče stehtati, mora na policistovo zahtevo odpeljati vozilo na tehtanje.

(2) Z globo 3.000 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z zahtevo policista ali občinskega redarja iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo 6.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, katerega voznik ravna v nasprotju z zahtevo policista ali občinskega redarja iz prvega odstavka tega člena, njihova odgovorna oseba pa z globo 2.000 eurov.

110. člen

(obveznosti voznika vozila)

(1) Voznik mora imeti pri sebi dovoljenje za izredni prevoz in ga na zahtevo policista ali občinskega redarja izročiti na vpogled.

(2) Voznik mora na zahtevo policista ali občinskega redarja omogočiti pregled vozila, opreme, naprav, tovorov in pri njem sodelovati.

(3) Z globo 40 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena. Z enako globo se kaznuje za tak prekršek tudi spremljevalec oziroma organizator izrednega prevoza.

(4) Z globo 400 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z drugim odstavkom tega člena.

111. člen

(izločitev vozila iz prometa)

(1) Policist ali občinski redar prepove nadaljnjo vožnjo in izloči iz prometa motorno ali priklopno vozilo:

- katerega voznik ne omogoči ali ne sodeluje pri pregledu vozila, naprav, opreme ali tovorov ali tehtanju vozila;
- ki je obremenjeno nad največjo dovoljeno maso, skupno maso ali osno obremenitvijo po določilih proizvajalca vozila;
- ki samo ali skupaj s tovorom prekoračuje predpisane mere (širina, dolžina, višina) ali dovoljeno osno obremenitev ali dovoljeno skupno maso, pa zanj ni bilo izdano dovoljenje za izredni prevoz ali ne izpolnjuje posebnih pogojev, določenih v dovoljenju za izredni prevoz;
- ki vozi po cesti, po kateri je vožnja tovrstnih vozil prepovedana;
- s katerega odpada zemlja ali blato, ki onesnažuje vozišče;
- ki vozi po cesti s takšnimi naležnimi ploskvami koles, ki so ali bi lahko poškodovale vozišče;
- katerega največja dovoljena masa presega dovoljeno.

(2) Izločitev vozila traja toliko časa, dokler se ne odpravijo razlogi, zaradi katerih je bila odrejena, ali se pridobi ustrezno dovoljenje.

(3) Lastnik vozila mora odstraniti izločeno vozilo s ceste v roku 24 ur. Če tega ne stori, odstrani vozilo na njegove stroške izvajalec rednega vzdrževanja cest.

(4) Z globo 200 eurov se kaznuje za prekršek lastnik vozila, ki ravna v nasprotju s prejšnjim odstavkom.

(5) Z globo 2.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki ravna v nasprotju s tretjim odstavkom tega člena, njihova odgovorna oseba pa z globo 200 eurov.

121. člen

(prekrškovni organi in dolžnost upoštevanja znakov, ukazov in odredb)

(1) Prometni inšpektorat Republike Slovenije in občinski inšpekcijski organ za ceste sta prekrškovna organa za vse prekrške iz tega zakona, storjene na cestah, ki jih nadzorujeta v okviru svoje pristojnosti, razen za prekrške iz 30., 31., 32., 34., 36., 106. in 107. člena tega zakona.

(2) Policija in občinsko redarstvo sta prekrškovna organa za prekrške iz 5., 6., 30., 31., 32., 34., 36., 37., 106. in 107. člena tega zakona, storjene na cestah, ki jih nadzorujejo v okviru svoje pristojnosti.

(3) Pri izvajanju nadzora nad določbami tega zakona imajo policisti, občinski redarji, inšpektorji za ceste Prometnega inšpektorata Republike Slovenije, inšpektorji za ceste občinskega inšpekcijskega organa in cestninski nadzorniki poleg svojih pooblastil, tudi pooblastila, ki jim jih daje ta zakon.

(4) Udeleženci cestnega prometa se morajo ravnati po znakih, ukazih oziroma odredbah pooblaščenih uradnih oseb, pri opravljanju nadzorstva nad določbami tega zakona.

(5) Z globo 250 eurov se kaznuje za prekršek udeleženec ali udeleženka cestnega prometa, ki ne ravna po znaku, ukazu oziroma odredbi pooblaščenih uradnih oseb.

(6) Z globo 2.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki pooblaščenim uradnim sebi ne omogoči izvedbo postopka ter ukrepov, določenih v tem zakonu.

133. člen

(preoblikovanje Prometno-informacijskega centra v NCUP)

(1) Prometno-informacijski center DARS, d.d., ustanovljen na podlagi Pravilnika o sodelovanju pri izvajanju štetja prometa in obveščanju javnosti o stanju cest in prometa na njih (Uradni list RS, št. 115/06) (v nadaljnjem besedilu: PIC) se preoblikuje v NCUP v dveh letih po uveljavitvi tega zakona.

(2) Do preoblikovanja iz prejšnjega odstavka PIC nadaljuje z delom v skladu s Pravilnikom o sodelovanju pri izvajanju štetja prometa in obveščanju javnosti o stanju cest in prometa na njih (Uradni list RS, št. 115/06).

(3) Oprema in nepremičnine, potrebne za izvajanje nalog iz 104. člena tega zakona, se prenesejo na NCUP na podlagi pogodbe med Republiko Slovenijo in DARS, d.d., v kateri se uredijo medsebojna razmerja.

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJSANEM POSTOPKU

Vlada Republike Slovenije predlaga Državnemu zboru, da predlog zakona obravnava po nujnem postopku, da se preprečijo težko popravljive posledice za delovanje države. S predlogom zakona se v slovenski pravni red prenašajo določbe Direktive 2010/40/ES, rok za njen prenos pa je potekel že 27. februarja 2012. Evropska komisija je na Stalno predstavništvo Republike Slovenije posredovala uradni opomin zaradi nenotifikacije nacionalnih predpisov za prenos predmetne direktive, ki ga je le-to prejelo dne 22. 3. 2012. Evropska Komisija Republiko Slovenijo poziva, da v roku 2 mesecev od prejema opomina posreduje odgovor glede implementacije direktive v nacionalni pravni red. Po prejemu odgovora Evropska komisija izda po potrebi obrazloženo mnenje.

Če Republika Slovenija po navedenem postopku ukrepov ne bo sprejela, ji lahko Sodišče Evropske unije v skladu s 260. členom PDEU naloži plačilo pavšalnega zneska oziroma denarne kazni.

